

บทคัดย่อ

168111

ชื่อภาคานิพนธ์ : ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นเข้าสู่เมือง
ของชาวอาข่าในลุ่มน้ำแม่จัน จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน : นายภาณุ กัมพลานนท์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2548

ในการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการย้ายถิ่นเข้าสู่เมือง ของชาวอาข่าในลุ่มน้ำแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยในการย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองของชาวอาข่าในลุ่มน้ำแม่จัน จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้าน เพศ อายุ กลุ่มศาสนา อาชีพ รายได้ สิทธิสถานะบุคคล จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพสมรส การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานในเมือง ที่ดินทำกิน และสิทธิในที่ดินที่ครอบครอง ที่มีผลต่อความคิดเห็นในการย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองต่อปัจจัยด้านปัจจัยเชิงคุณและปัจจัยผลึก ของชาวอาข่าในลุ่มน้ำแม่จัน จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองของชาวอาข่าในลุ่มน้ำแม่จัน จังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถาม โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวอาข่า ในพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำแม่จัน จำนวน 168 คน สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ F-test (One Way ANOVA)

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 30 ถึง 49 ปี เป็นกลุ่มอาข่าอยู่ได้ นับถือบรรพบุรุษ มีอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อปี มีบัตรประจำตัวประชาชน มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 ถึง 6 คน มีสถานภาพสมรสแล้ว ไม่ได้รับการศึกษาไม่เคยไปทำงานในเมือง มีที่ดินทำกิน และไม่มีสิทธิในที่ดินที่ครอบครอง

มีความคิดเห็นต่อปัจจัยในการย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านปัจจัยเชิงคุณและปัจจัยผลึกอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการย้ายถิ่นเข้าสู่เมือง ได้แก่ศาสนาที่นับถือ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความคิดเห็นในการย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองได้แก่ เพศ อายุ กลุ่ม อาชีพ รายได้ สิทธิสถานะบุคคล จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพสมรส การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานในเมือง ที่ดินทำกินและสิทธิในที่ดินที่ครอบครอง

168111

ปัญหาและอุปสรรคในการย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองที่พบคือ ยังรักถิ่นฐานเดิม ชาติที่ทำกิน ประเพณีไม่เหมือนกัน คนเมืองไม่ยอมรับคนคอย การปรับตัวไม่เข้ากับชุมชนเมือง ค่าใช้จ่ายสูง ไม่มีเงิน ไม่มีบัตรประชาชน ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา ไม่มีงานทำ และค่าจ้างแรงงานต่ำถูกเอารัดเอาเปรียบ ข้อเสนอแนะในการย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองที่พบคือ อยากให้ส่งเสริมอาชีพให้ชุมชน อยากให้รัฐหาที่ทำกินให้ อยากให้สร้างถนนเข้าหมู่บ้าน และอยากให้หาที่อยู่อาศัยรองรับในเมือง

ข้อเสนอแนะ เพื่อลดปัญหาและพัฒนาชุมชนเมืองควบคู่ไปกับการยกระดับชุมชนบนพื้นที่สูงควรดำเนินการดังนี้

1. รัฐบาลควรลดอัตราภาษีการย้ายถิ่นเข้าสู่เมือง โดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จ้างงานในท้องถิ่น ปรับปรุง การคมนาคม สาธารณูปโภค สุขอนามัย และการศึกษาให้กับชุมชนบนพื้นที่สูง
2. สนับสนุนให้ชนเผ่ารักษามรดกวัฒนธรรมนิยม ประเพณีอันดีงาม สร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด ควบคู่ไปกับการป้องกันการอพยพเข้าจากต่างประเทศ เพื่อป้องกันการแย่งชิงทรัพยากรและเป็นแรงงานทดแทนในภาคการเกษตร ปรับปรุงระบบการผลิตด้านการเกษตรควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงอย่างรู้คุณค่า
3. สนับสนุนโครงการพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ และโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ เพื่อสนับสนุนให้ชาวไทยภูเขารักษามรดกวัฒนธรรมนิยมประเพณีอันดีงาม ปรับปรุงระบบการผลิตด้านการเกษตรควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงอย่างรู้คุณค่า

ABSTRACT

168111

Title of Research Paper : Opinions on the Factors Influencing the Rural – Urban Migration of the A –kha Tribe in the Area of the Mae Chan River in Chiangrai Province

Author : Mr.Panu Kampalanon

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The there objectives of the survey were : (1) to investigate the opinion on the factors influencing the rural – urban migration of A-kha tribe people living along the Mae Chan River in Changrai Province ; (2) to identify the relationship between the demographic factors and their opinion on the attraction factors and the push factors for their rural-urban migration ; and (3) to reveal their problems and obstacles and their suggestions on the rural-urban migration. A questionnaire was used to collect the data from 168 A-kha tribe people in the Mae Chan river area. Percentage, frequency, mean, standard deviation, t-test and F-test (one-way ANOVA) were used for data analysis.

Findings Most of the respondents were male. They were 30-49 years old. Most were from the A-kha Oulo group. They worshipped their ancestors. They were engaged in agriculture and earned on income of not more than 10,000 baht a year. They had an identity card. There were 4-6 members in the family. They were married and uneducated. They had never worked in town. They had land for farming but they had no ownership right in that land.

The respondents had a “moderate” opinion on rural-urban migration. Both the attraction factors and the push factors were also found to be moderate.

The factor influencing their opinion on rural-urban migration was religion. On the contrary, the factors that had no influence on their opinion were sex, age, group

168111

occupation, income, citizenship, number of family members, marital status, education, experience in working in town, farming land and land ownership right.

Some migration problems were love of original place, lack of arable land, different customs, not acceptance from townspeople; inability to adjust themselves to town life, high expenses, no money, no identity card, no opportunity to receive education, no job, and low wage and being taken advantage. They would like the government to provide them with occupational training, to find them arable land, to build roads to link their villages with the outside world, and find them some accommodations in town.

Recommendations To reduce the problems, along with urban community development and upgrading the highland communities, the following were recommended.

1. The government should reduce the rural-urban migration rate by decentralizing power to local areas, creating employment there, improving transportation, public utilities, sanitation and education for highland communities.

2. The government should encourage the tribe people to maintain their customs and cultures and to love their hometown. It should prevent immigration from abroad in order to prevent the resource conflicts. The tribe people could be labor in the agricultural sector. The improvement of agricultural production should go along with the conservation of forests and the environment on the highland.

3. The projects royally initiating by Her Majesty the Queen such as the "Small House in a Lange Forest project and the Agricultural Development Station project should be supported so that the hilltribe people will conserve their traditions and customers.